

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 87/06
22.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vojimira Cvijovića, predsednika veća, Branislave Apostolović, Jovanke Kažić, Milomira Nikolića i Jasminke Stanojević, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi duga, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 1364/05 od 19.9.2005. godine, u sednici održanoj 22.2.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Požarevcu Gž. br. 1364/05 od 19.9.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Velikom Gradištu P. br. 57/01 od 1.6.2005. godine, odbijen je tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio da se tuženi obaveže da mu isplati na ime duga 30.000 DM u dinarskoj protivvrednosti po najpovoljnijem kursu sa domicilnom kamatom na devizna sredstva počev od 1.1.1998. godine, a koju kamatu treba da isplati u dinarskoj protivvrednosti na koju dinarsku sumu obračunati zakonsku zateznu kamatu počev od 1.1.1998. godine kao neosnovan. Obavezan je tužilac da tuženom na ime troškova parničnog postupka isplati 101.200,00 dinara.

Odlučujući o žalbi tužioca, Okružni sud u Požarevcu je presudom Gž. br. 1364/05 od 19.9.2005. godine odbio kao neosnovanu žalbu i prvostepenu presudu potvrdio.

Protiv navedene drugostepene presude tužilac je blagovremeno izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu ovlašćenja iz člana 386. ZPP i našao da revizija tužioca nije osnovana.

U provedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2.tačka 11. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava nisu osnovani.

U pravosnažno okončanom postupku je utvrđeno da je tuženi od tužioca u novembru mesecu 1996. godine pozajmio iznos od 10.000 DM sa 3,3% dnevne kamate. Tuženi je smatrao da će novac vratiti za tri do četiri dana pa da ugovorena kamata neće predstavljati veliki iznos. Međutim, zbog problema u poslovanju tuženi je navedeni dug vratio u decembru 1996. godine u ukupnom iznosu od 32.500 DM i to 10.000 DM kao glavni dug a 22.500 DM na ime kamate. Tuženi je navedeni iznos tužiocu vratio u dva navrata, ali prilikom isplate novca osim stranaka nikog nije bilo u prostorijama firme tuženog. Tužilac je prilikom vraćanja novca odbio da sačini bilo kakvu priznanicu. Tužilac smatra da tuženi treba da mu isplati još 30.000 DM jer kamata nije dobro obračunata.

Imajući u vidu napred utvrđeno činjenično stanje nižestepeni sudovi su pravilno primenili materijalno pravo.

Zakonom o obligacionim odnosima, članom 141. stav 1. i 2. propisano je da je ništav ugovor kojim neko, koristeći se stanjem nužde ili teškim materijalnim stanjem drugog, njegovim nedovoljnim iskustvom, lakomislenošću ili zavisnošću, ugovori za sebe ili za nekog trećeg korist koja je u očiglednoj nesrazmeri sa onim što je on drugom dao ili učinio ili se obavezao dati ili učiniti. Parnične stranke zaključile su teretni ugovor. Postoji očigledna nesrazmera između onoga što tužilac dobija i onoga što ugovorom daje, a tuženi je pristao na ovu nesrazmeru uzajamnog davanja u stanju nužde zbog lošeg poslovanja firme, lakomisleno verujući da će zajam vratiti za tri do četiri dana. Ovakav ugovor je protivan pravnom poretku, načelu savesnosti i poštenja, načelu jednake vrednosti uzajamnog davanja kao i dobrih poslovnih običaja, te je kao takav ništav, obzirom da se na zelenaške ugovore shodno primenjuju odredbe zakona o posledicama ništavosti ugovora. Stoga zahtev tužioca za isplatu duga iz ništavog ugovora kao nesavesne stranke je pravilno odbijen.

Zakonom o obligacionim odnosima članom 399.stavom 1. i 4. propisano je da stopa ugovorene kamate između fizičkih lica ne može biti veća od kamatne stope koja se u mestu ispunjenja plaća na štedne uloge po viđenju, a ako je ugovorena veća kamata od dozvoljene primeniće se najveća dozvoljena stopa kamate. Tuženi je primenom najveće dozvoljene stope kamate isplatio tužiocu celokupan dug, što tužbeni zahtev čini neosnovanim.

Nisu osnovani navodi revizije tužioca, da se ne radi o zelenoškom ugovoru, jer u vreme zaključenja ugovora između ugovornih strana je postojala očigledna nesrazmera. Tužilac je iskoristio nepovoljan položaj u kome se našao tuženi (loše materijalno stanje).

Odluka o troškovima parničnog postupka doneta je pravilnom primenom odredbe člana 154. i 155. ZPP.

Imajući napred izneto u vidu Vrhovni sud je na osnovu člana 393. ZPP, odlučio kao u izreci ove presude, a primenom odredbe člana 491. stav 4. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04 od 22.11.2004. godine) odlučeno je o reviziji primenom odredaba ZPP koja su važila do stupanja na snagu navedenog Zakona.

Predsednik veća - sudija

Vojimir Cvijović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

SM